

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 februari 2016 houdende vaststelling van de werking en het beheer van het Financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquacultuursector (FIVA) en de verrichtingen die voor steun in aanmerking komen
  - Definitieve goedkeuring

Samenvatting

De maatregelen ten gevolge van Covid-19 hebben verstrekkende gevolgen voor de reguliere werking van en dienstverlening binnen de visserijsector. Aangezien de horeca en de openbare markten gesloten zijn en ook de export voor een groot stuk is weggevallen, wordt ze namelijk geconfronteerd met een fors dalende vraag naar vis en een sterke daling van de prijs op de vismarkt. Vanuit Europa werden er extra middelen vrijgemaakt om tegemoet te komen aan deze crisis. In de toepasselijke Europese regelgeving werd daarom ook de mogelijkheid voorzien om een vergoeding te verlenen bij tijdelijke stopzetting van visserijactiviteiten in de periode tussen 1 februari en 31 december 2020. Via dit wijzigingsbesluit wordt deze mogelijkheid geïmplementeerd in de Vlaamse regelgeving. Door steun te geven aan tijdelijke stillegging kan het aanbod beter op de vraag afgestemd worden.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Landbouw en Visserij

Beleidsveld: zeevisserij

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch advies nr. 2020-161 van 11 mei 2020.

De Inspectie van Financiën heeft haar advies gegeven op ... mei 2020.....
De Vlaamse minister, bevoegd voor begroting, heeft op ... zijn akkoord gegeven.

Er is geen advies gevraagd aan de afdeling wetgeving van de Raad van State met toepassing van artikel 3, §1, van de wetten op de Raad van State. De motivering van de dringende noodzakelijkheid is opgenomen in de aanhef van het ontwerp van besluit onder de vormvereisten.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Reeds bij de aanvang van de COVID-19 crisis daalden de prijzen voor alle vissoorten. Deze daling blijft zich steeds verder manifesteren.

Dit komt onder meer door de sluiting van horeca en openbare markten, maar ook door het voor een groot stuk wegvallen van exportmogelijkheden. Daardoor ontstaat er een overaanbod, wat dan een invloed uitoefent op een daling van de prijzen.

De prijsdalingen verschillen per vissoort, maar gemiddeld wordt geschat dat reders 40 tot 50 procent minder krijgen voor hun vis.

Die sterke omzetsdaling begint problematisch te worden voor de visserijsector, waardoor steunmaatregelen zich opdringen.

Europa heeft ingegrepen door middel van de verordening (EU) 2020/560 van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2020 tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 508/2014 en (EU) nr. 1379/2013, waarbij een aantal specifieke maatregelen worden uitgewerkt om de gevolgen van de Covid-19-uitbraak in de visserij- en aquacultuursector te beperken.

Eén van de Europese maatregelen betreft de uitbreiding van de mogelijkheid op steunverlening voor de tijdelijke stopzetting van visserijactiviteiten.

In de ons omringende landen is men reeds begonnen met de organisatie van een compensatie voor tijdelijke stillegging.

De visserijsector vraagt om deze vorm van steun ook in België mogelijk te maken.

We stellen vandaag vast dat wanneer de aanvoer in de huidige omstandigheden op een normaal niveau blijft, dit een nefast gevolg heeft op de prijzen omdat de vraag in de huidige crisis door het sluiten van markten en restaurants en bepaalde exportmogelijkheden significant gedaald is. Door steun te geven aan tijdelijke stillegging kan het aanbod beter op de vraag afgestemd worden en kan de getoonde veerkracht van de sector in deze crisisperiode worden ondersteund.

Op het Vlaamse niveau is er daarom een wijziging nodig van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 februari 2016 houdende vaststelling van de werking en het beheer van het Financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquacultuursector (FIVA) en de verrichtingen die voor steun in aanmerking komen (BVR FIVA).

Deze wijziging moet er toe leiden dat steun voor tijdelijke stillegging via FIVA mogelijk wordt en moet eveneens het reglementair kader bepalen, zodat verdere concrete modaliteiten kunnen uitgewerkt worden door de minister.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELLEN

Artikel 1 voegt een aantal definities toe aan het besluit van de Vlaamse Regering van 5 februari 2016

houdende vaststelling van de werking en het beheer van het Financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquacultuursector (FIVA) en de verrichtingen die voor steun in aanmerking komen.

Artikel 2 en **artikel 3** schrappen de verwijzing naar artikel 1, 8°, van het besluit van 16 december 2005 bij de vermelding van het begrip kustvisserssegment. Dit is een gevolg van de opname van het begrip 'kustvisserssegment' in de definities van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 februari 2016 (zie artikel 1 van dit wijzigingsbesluit).

Artikel 4 voegt aan hoofdstuk 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 februari 2016 houdende vaststelling van de werking en het beheer van het Financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquacultuursector (FIVA) en de verrichtingen die voor steun in aanmerking komen, een nieuwe afdeling 13 toe, dat zal bestaan uit artikelen 19/1 tot en met 19/8.

De titel van deze afdeling wordt "Afdeling 13 Steun voor tijdelijke stopzetting van visserijactiviteiten", en volgt op de 12 eerdere afdelingen waarin de verschillende steunmaatregelen in het kader van het FIVA worden opgesomd.

Artikel 19/1 Bepaalt dat reders de stilligvergoeding kunnen aanvragen.

Er wordt tevens verwezen naar artikel 33 van de EFMZV-verordening, die deze steunmaatregel mogelijk maakt. Dit artikel werd recent naar aanleiding van de COVID-19-crisis aangepast, zodat een stilligvergoeding in deze periode kan worden toegekend.

De periode waarvoor de stilligvergoeding kan worden aangevraagd, start op 1 mei 2020 en eindigt op 31 augustus 2020.

Hiermee wordt een beperkte retroactiviteit toegestaan. Dit valt te verantwoorden omdat reeds vandaag door de sterke daling van de prijzen, een aantal reders gekozen hebben om vrijwillig stil te liggen. De vergoeding is tevens zo uitgewerkt dat men niet meer dan 3 weken kan aanvragen. Het maximum te ontvangen bedrag, zal dus in theorie niet wijzigen door de start van de periode al van in het begin van mei te laten aanvangen.

Het is ook op heden dat de maatregel het meest nodig is. Het valt niet te voorspellen wanneer de vismarkt zich zal herstellen.

Ook in de buurlanden wordt een beperkte retroactiviteit toegestaan.

Artikel 19/2 legt de grootte van de stilligvergoeding ten gevolge van de COVID-19-crisis vast op:

- 1.500,00 EUR per week voor een begunstigde die behoort tot het kustvisserssegment,
- 2.250,00 EUR per week voor een begunstigde die behoort tot het kleinvlootsegment,
- 6.000,00 EUR per week voor een begunstigde die behoort tot het grootvlootsegment.

De premie werd berekend aan de hand van de vaste kosten per vaartdag, kosten die moeten betaald worden of men varende is of niet. Bij het berekenen van de vaste kosten wordt rekening gehouden met afschrijvingen van allerhande materiaal en verzekeringen. Variabele kosten die niet moeten gemaakt worden (zoals brandstof, uitbetaling bemanning) worden niet meegenomen. Voor een vaartuig uit het kustvisserssegment wordt dit geschat op 500 euro. Voor het klein vlootsegment is dit 750 euro. Voor beide vlootsegmenten wordt er uitgegaan van 3 vaartdagen per week. Voor het groot vlootsegment wordt gerekend op 1.333 euro vaste kosten per vaartdag. In een week rekent men hier op 4,5 vaartdag.

Daarnaast wordt bepaald dat de bijdrage van het FIVA voor de stilligvergoeding, maximaal 25% bedraagt. De overige 75% komt uit een Europees fonds (EFMZV).

De FIVA-bijdrage wordt in zijn geheel ook beperkt tot een bedrag van 250.000 euro.

Artikel 19/3 verplicht de begunstigde de stilligvergoeding per week (7 dagen) aan te vragen.

De startdag van deze 7-daagse periode kan door de begunstigde vrij gekozen worden. De periode neemt een aanvang op 00.00 uur van de eerste dag en eindigt op 23.59 uur van de zevende dag. Tijdens de periode van vrijwillige stilligging mag er geen enkele vaaractiviteit uitgeoefend worden door de begunstigde.

De vergoeding kan aangevraagd worden voor maximum 3 weken.

Artikel 19/4 legt volgende subsidievoorwaarden op:

1° Tijdens de periode van tijdelijke stopzetting van visserijactiviteiten mag er geen enkele vaaractiviteit uitgeoefend worden door de begunstigde.
Ook niet om herstellingen of dergelijke te doen. Men moet stil blijven liggen in de haven, waar men de stilligperiode heeft aangevangen.

2° De begunstigde moet de startdag van de week stilligperiode laten aanvangen in de hem/haar toegekende week in het rotatieschema zoals vermeld in artikel 19/6, en dat door de minister moet worden goedgekeurd.

De begunstigde krijgt dus niet meer de mogelijkheid om achteraf nog af te wijken van het ingediende voorstel en te kiezen voor een stilligpremie tijdens een andere week.

Deze voorwaarde is nodig om de aanvoer van vis naar de havens en veilingen te blijven garanderen.

3° De stilligvergoeding wordt per post of per e-mail aangevraagd met een formulier dat door de het Departement Landbouw en Visserij ter beschikking wordt gesteld.

4° De aanvraag moet ten laatste op 30 september 2020 worden ingediend bij het Departement Landbouw en Visserij, om ontvankelijk te zijn. De concrete gegevens zullen op het formulier worden bepaald.

5° De aanvrager van de stilligvergoeding dient minimaal 120 dagen visserijactiviteiten op zee te hebben verricht in de twee kalenderjaren voorafgaand aan de datum van de indiening van de steunaanvraag. Indien de begunstigde nog geen twee kalenderjaren actief is op het moment van de aanvraag, zal de termijn van 120 dagen a rato verminderd worden volgens artikel 33, lid 3bis van de EFMZV-Verordening.

Deze voorwaarde volgt rechtstreeks uit de Europese voorwaarde.

Artikel 19/5

Om de stilligging te kunnen controleren, zal het Departement Landbouw en Visserij gebruik maken van de VMS-satellietgegevens waarover men thans reeds beschikt.

Het VMS is een satellietvolgsysteem voor vissersvaartuigen, die alle Belgische vissersvaartuigen met een lengte van meer dan 12 meter moeten bezitten.

Het VMS van de begunstigde dient tijdens de volledige stilligperiode waarvoor steun wordt aangevraagd, continu geactiveerd te zijn, zodat de stilligvoorwaarden kunnen gecontroleerd worden, en indien nodig gesanctioneerd.

Artikel 19/6 voorziet in het verplicht opstellen van een rotatieschema om een minimale aanvoer te blijven garanderen voor de Vlaamse visveilingen en de consument.

De Rederscentrale CVBA zal als producentenorganisatie bij aanvang van deze maatregel een rotatieschema opstellen, met daarin een inschatting per veilweek van het aantal begunstigden die in die week een stilligvergoeding zullen aanvragen.

Dit schema zal ter goedkeuring worden voorgelegd aan de minister. Als een begunstigde hier achteraf nog zou van afwijken, komt hij niet voor vergoeding in aanmerking.

Een maximum van 40% van de totale vloot wordt toegelaten om op hetzelfde moment een stilligvergoeding aan te vragen.

Artikel 19/7

Voor de periode waarin de begunstigden vrijwillig tijdelijk stilliggen, dienen er geen vaartdagen te worden ingeruild. Dit is belangrijk voor de reders, aangezien het voor vissersvaartuigen verboden is om meer dan 285 vaartdagen op een jaar te realiseren (conform artikel 12 van het ministerieel besluit van 23 december 2019 houdende tijdelijke aanvullende maatregelen voor het jaar 2020 tot het behoud van de visbestanden in zee).

De stilligdagen worden hier dus niet afgetrokken.

Artikel 19/8 biedt de minister de mogelijkheid om verdere toepassingsmogelijkheden uit te werken.

Artikel 5 regelt de inwerkingtreding. Gelet op de precaire situatie van de vissector wordt de inwerkingtreding vastgelegd op 1 mei 2020.

Artikel 6 belast de Vlaamse minister, bevoegd voor de landbouw en de zeevisserij, met de uitvoering van dit besluit

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Gelet op artikel 13 van Verordening (EU) nr. 508/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 inzake het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij (EFMZV), gewijzigd bij Verordening (EU) nr. 2020/560 van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2020, komt er binnen het huidige EFMZV-programma een budget vrij van 1 086 759 EUR aan middelen. Dit budget is dus beschikbaar om COVID-19-maatregelen te gaan implementeren, mits de nodige cofinanciering via nationale bijdrage wordt gevonden.

Voor de steunregeling die het voorwerp uitmaakt van voorliggend ontwerp van besluit wordt 750.000 euro voorzien vanuit EFMZV en 250.000 euro vanuit het FIVA.

Er wordt vanuit het begrotingsartikel KBO-1KDB2BB-WT "Toelagen Land- en Tuinbouw" 250.000 euro overgeheveld naar het FIVA om de nodige vastleggingen en vereffeningen ten belope van dit bedrag op het FIVA te kunnen doen.

De begroting van het FIVA wordt in die zin aangepast.

Het advies van de Inspectie van Financiën van 12 mei 2020 gaat als bijlage 2 en stelt dat onder verwijzing naar de regelmatigheidsopmerking in de tweede alinea van 3.1. van het advies de Inspectie van Financiën een gunstig advies verleent m.b.t. voorgelegd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

Deze regelmatigheidsopmerking heeft betrekking op het feit dat het 'besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2005 tot de instelling van een visvergunning en houdende tijdelijke maatregelen voor de uitvoering van de communautaire regeling inzake de instandhouding en de duurzame exploitatie van de visbestanden' volledig zou moeten geciteerd worden in artikel 1. Dit is evenwel niet nodig, omdat dit besluit van de Vlaamse Regering reeds volledig wordt geciteerd in artikel 1, punt 25° van het te wijzigen besluit van de Vlaamse Regering van 5 februari 2016.

B. ESR-TOETS

Het voorstel van beslissing heeft geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen rechtstreekse gevolgen op personeels- of organisatorisch vlak. Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de human resources, is dus niet vereist.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen voor wat hun personeel, werkingsuitgaven, investeringen en schulden of ontvangsten betreft.

4. VERDER TRAJECT

Na definitieve goedkeuring wordt dit besluit bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 februari 2016 houdende vaststelling van de werking en het beheer van het Financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquacultuursector (FIVA) en de verrichtingen die voor steun in aanmerking komen;

2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De viceminister-president van de Vlaamse Regering
De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk; Sociale economie en Landbouw,

Hilde CREVITS